

Іванова К.Р. Кореляційно-регресійний аналіз кредитного портфеля банку: аналітичний підхід	58
Каморджанова Н.А. О проверке правильности баланса в «балансоведении» Н.А. Блатова	61
Колумбет О.П. Облік паливно-мастильних матеріалів як складова обліку оборотних засобів підприємства	63
Королева Н.Ю. Проблемы признания выручки в России в связи с переходом на МСФО	66
Коротяев С.А. Проблемы аудита в Беларуси: демпинг и антидемпинг	69
Кричун П.М. Міжнародні стандарти фінансової звітності: проблеми ідентифікації терміну та складу (структури)	72
Кузнецова Л.Н. Развитие бухгалтерского учета на основе знаний	76
Кузь І.І. Події після дати складання балансу при реорганізації акціонерних товариств	79
Лемеш В.Н. Применение профессионального суждения бухгалтера в Республике Беларусь: проблемные вопросы	82
Лукін В.О. Про ієрархічність облікової політики	85
Лук'янець О.В., Мірошник О.О. Актуальні проблеми аудиту кредитних спілок	87
Макарович В.К. Методичні підходи аналізу факторингових операцій в умовах ризико-орієнтованого управління господарською діяльністю суб'єктів господарювання	89
Малишкін О.І. Співвідношення бухгалтерських та податкових термінів в контексті оподаткування прибутку підприємств	92
Метла О.С. Этапы жизненного цикла освоения месторождения для целей бухгалтерского учета	95
Міронова О.І. Значення обов'язкових процедур внутрішнього контролю якості при виконанні аудиту операцій з інвестиційною нерухомістю	98
Москаленко К.В., Аналіз основних методів поповнення капіталу банку	101
Муравський В.В. Деформалізація комунікаційних маршрутів в системі обліку з позиції теорії комунікацій	104
Остапенко Ю.П. Облік витрат за місцями їх виникнення на підприємствах водного транспорту	106

методичних рекомендацій, які б містили організаційні засади та розкриття методичних питань проведення внутрішнього аудиту повинні враховувати особливості бухгалтерського обліку за МСФЗ, передбачаючи можливості перевірки не лише законності операцій кредитних спілок, але й правильності їх облікового відображення за міжнародними правилами. Такі Методичні рекомендації слід розробляти для використання на державному рівні. Це забезпечить єдиний підхід до підготовки інформації про діяльність кредитних спілок на рівні країни, а також своєчасність контролю законності в даному фінансовому секторі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Полякова Л. М. Методика аудиту діяльності кредитних спілок в Україні / Л. М. Полякова, В. С. Мохняк // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : [збірник наукових праць] - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. - С. 159-163. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/12505>
2. Бачинський В.І. Організація системи внутрішнього контролю в кредитних спілках / В.І. Бачинський, В.С. Мохняк // Бізнесінформ. – 2013. – №1. – С. 258-261.
3. Мохняк В.С. Проблеми впровадження внутрішнього аудиту у кредитних спілках / В.С. Мохняк // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : [збірник наукових праць] - Львів: Видавництво Львівської політехніки, - 2012. - С. 183-186. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/12741>
4. Кот О.В. Особливості зовнішнього аудиту діяльності кредитних спілок / О.В. Кот // Фінанси, облік і аудит. – 2012. - №19. – С. 91-97.

УДК 658

Макарович В.К.,

ст. викладач,

кафедра обліку і аудиту,

ДВНЗ "Ужгородський національний університет",

м. Ужгород, Україна

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ АНАЛІЗУ ФАКТОРИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Нині в Україні відкриваються перспективи для інтенсивного використання інноваційних інструментів в економіці. При цьому вони характеризуються комплексністю, багатоплановістю, високою динамікою і імовірнісним характером, оскільки залежать від багатьох факторів. Серед інноваційних інструментів для України варто виділити факторинг.

Сучасним і дієвим методом дослідження факторингу як інноваційного інструменту є *моделювання* (model - building) і *прогнозування* (forecasting) економічного ефекту від його впровадження в масштабах окремих підприємств, цілих галузей промисловості і регіонів країни.

Доцільність і ефективність застосування факторингу визначається умовами функціонування господарюючих суб'єктів. Для суб'єктів господарювання, що відступають грошові вимоги, факторинг є методом прискорення обороту грошових коштів шляхом отримання дострокової оплати за поставлені товари (роботи, послуги). Також факторинг є способом скорочення касових розривів між відвантаженням і оплатою товару. Використовуючи факторинг, суб'єкт господарювання перетворює дебіторську заборгованість на вільні оборотні грошові кошти, збільшує обсяг продажів і, відповідно, прибуток. А з покращенням ліквідності з'являється можливість отримання знижок у своїх постачальників.

Знаючи обсяг і дату надходження грошових коштів, які поступають на рахунок від фактора, факторант може чіткіше планувати грошові потоки. Наявна інформація про обсяг оборотного капіталу, у свою чергу дозволяє суб'єкту господарювання розглядати розвиток власної діяльності на перспективу.

Важливим аспектом при прийнятті рішень про застосування факторингу є визначення його вигідності, а саме необхідності зіставлення економічного ефекту від його застосування з витратами на його обслуговування.

Найбільш оптимальним є використання факторингу, при якому дебіторська заборгованість мінімальна або відсутня. Це означає, що оборотність дебіторської заборгованості більше ніж число днів звітної періоду, а період обороту прагне до 0. Такий варіант можливий, коли суб'єкт господарювання отримує гроші за відвантажену продукцію по факту або передоплаті. Скорочення оборотності дебіторської заборгованості за інших рівних умов сприяє скороченню фінансового циклу, формує додатковий грошовий потік і таким чином сприяє максимізації валового прибутку в звітному періоді.

Виявлення загальних тенденцій фінансово-економічних процесів є дієвим індикатором ефективності функціонування та розвитку суб'єкта господарювання.

Інструменти математичного моделювання є універсальними засобами пізнання [1, с.48]. Вони, на підстав відображення попереднього досвіду, дають змогу знаходити оптимальний варіант управлінського рішення для скерування розвитку економічного об'єкта на досягнення поставленої мети [2, с.15].

Побудова економіко-математичної моделі має на меті прогнозування показників обсягу продаж та оборотного капіталу на перспективу в умовах застосування факторингу.

Для проходження алгоритму економіко-математичного моделювання прогнозу зміни обсягів продажу (додаткового обсягу продажу) за рахунок уникнення касових розривів та забезпечення необхідним обсягом оборотного

капіталу при використанні факторингу сформуємо наступну систему показників: $V(t)$ - вартість продаж в t -ий момент часу; $SV(t)$ - собівартість продаж в t -му періоді; k - коефіцієнт факторингових операцій (перший платіж факторингового фінансування фактором); k_f - коефіцієнт прибутку фактора (комісія за факторингове обслуговування); k_p - коефіцієнт прибутку факторанта (націнка); T - кількість платежів дебітора в періоді; t_p - номер періоду, в якому поступає перший платіж від дебітора (дата платежу дебітора), $P2(t)$ - другий платіж фактора в t -му періоді $t = \overline{t_p, T + (t_p - 1)}$.

Тоді $V(t) - SV(t)$ - валовий прибуток, для прибуткових операцій. При цьому завжди буде виконуватись нерівність (1)

$$V(t) \cdot k > SV(t) \quad (1)$$

Тобто перший транш, отриманий від фактора відповідно до угоди факторингу при умові, що операція є прибутковою, повинен перевищувати собівартість проданих товарів, робіт послуг у факторанта.

$V(t) \cdot k - SV(t) \geq 0$ поточний баланс (додатково вільні кошти), при $t = \overline{1, t_p - 1}$, звідси

$$V(t) = SV(t) \cdot k_p, \quad t = \overline{1, T} \quad (2)$$

Припускаємо, що додатково вивільнені кошти при факторингу вкладаються у виробничий цикл, тоді при наступній поставці:

$$SV(t+1) = SV(t) + (V(t) \cdot k - SV(t) + P2(t)) = V(t) \cdot k + P2(t), \quad t = \overline{1, T} \quad (3)$$

Таким чином платежі від фактора складатимуть інвестиції у виробництво,

$$P2(t) = 0, \quad t < t_p \quad (4)$$

$$P2(t) = V(t - (t_p - 1)) \cdot (1 - k - k_f), \quad t \geq t_p \quad (5)$$

Визначимо прогнозну вартість продаж при наступній поставці

$$V(t+1) = V(t) \cdot k \cdot k_p, \quad (6)$$

$$\text{або } V(t+1) = V(1) \cdot (k \cdot k_p)^t, \quad t = \overline{1, t_p - 1}. \quad (7)$$

$$V(t+1) = V(t) \cdot k \cdot k_p + P2(t) \cdot k_p, \quad t = \overline{t_p, T - 1}. \quad (8)$$

Враховуючи рівності (4) та (5), за умов добросовісного дебітора, можемо побудувати прогноз обсягу продаж протягом терміну дії факторингового договору, тобто

$$V(t+1) = V(1) \cdot (k \cdot k_p)^t + \sum_{s=t_p}^t P2(s) \cdot (k \cdot k_p)^{t-s} \cdot k_p, \quad t = \overline{1, T - 1}. \quad (9)$$

Таким чином, нами була розроблена адитивно-мультиплікативна модель взаємозв'язку обсягу продаж, грошових вимог, що відступаються фактору, прибутковості, забезпеченістю власним оборотним капіталом.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вовк В.М. Математичний аналіз економічних процесів /В.М. Вовк // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції „Ринкова трансформація економіки України”. – Львів, 2003. – С. 47–48.
2. Сявавко М.С. Економіко-математичне моделювання у прийнятті управлінських рішень / М.С. Сявавко, А.Я. Сохнич, Л.М. Тібілова // Економіка АПК. – 2005. – № 3. – С. 13–18.

УДК 657.44

*Малишкін О.І.,
аудитор, д.е.н., професор
кафедри обліку і аудиту КДАВТ*

СПІВВІДНОШЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ТА ПОДАТКОВИХ ТЕРМІНІВ В КОНТЕКСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

У вітчизняній літературі сформованою є думка, що джерелом інформації податкової декларації з податку на прибуток виступають дані бухгалтерських рахунків, сформованих виключно на методології П(С)БО або МСБО. Прихильники цієї тези підкріплення цього твердження знаходять у нормі п. 44.2 ст. 44 ПКУ: для обрахунку об'єкта оподаткування платник податку на прибуток використовує дані бухгалтерського обліку щодо доходів та витрат з урахуванням положень цього кодексу. Проте, вивчення податкового законодавства дозволяє констатувати, що такий висновок не є безумовно обґрунтованим.

В першу чергу, слід виходити з вимог статті 3 ПКУ «Податкове законодавство України». Відповідно до її норми податкове законодавство України складається з Конституції України; ПКУ, Митного кодексу України та інших законів з питань митної справи; чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування; нормативно-правових актів, прийнятих на підставі та на виконання цього Кодексу та законів з питань митної справи; рішень органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими цим Кодексом [3].

Отже, в даній статті ПКУ закон про бухгалтерський облік і фінансову звітність та П(С)БО не згадуються і таким чином бухгалтерські нормативи не відносяться до категорії податкового законодавства України.